

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Subsidia

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§. II. Cultæ emolumenta.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55547](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55547)

(gg) religiosam, meditationem quotidianam tam sollicitè imperantem.

O DEUS, *cujus iræ nemo potest resistere!* (hh) *terrores tuï conturbaverunt me.* (ii) Heu! in quæ præcipitia precandi tepor me adduxit! . . . Sed adoro reducentem manum. Deinceps *in matutinis meditabor in te.* (ll) *Fixum est: in tuis justificationibus meditabor,* (mm) & quidem ferventer ac quotidie meditabor. Tu fac, *ut in meditatione mea exardescat ignis,* (nn) & nullo non die *dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo.* (oo)

§. II.

Cultæ orationis emolumenta.

I. I. Quàm noxia sunt neglectæ orationis detrimenta, tam proficua sunt cultæ orationis emolumenta. Inprimis enim fervens oratio fugat mala.

I. Fugat mala præsertim intellectus, & voluntas.

(gg) Proverb. 1. v. 24. & seq. (hh) Job. 9. v. 13. (ii) Psal. 87. v. 17. (ll) Psal. 62. v. 7. (mm) Psal. 118. v. 16. (nn) Psal. 38. v. 4. (oo) Psal. 140. v. 2.

mala. Crassa coelestium ignorantia, falsa conscientiae principia, erronea de virtute sententia, ineptae aut turpes phantasiae sunt grande malum intellectus. Invidiae pallor, luxuriae febris, arrogantiae tumor, iracundiae phrenesis, tentationes, tristitiae, languores, aliaque animum pungentes curae sunt triste malum voluntatis. Et en! oratio, quae mente peragitur, illud pellit, hoc reprimit; dum intellectum à mendacibus ideis purgat, aeternis veritatibus imbuit, pulsisque errorum tenebris, eundem divinis notionibus implet. Voluntatem verò à molestis angoribus liberat, contra stygios assultus munit, & rebelles appetitus *in virga ferrea regere* (a) docet.

Nam ex mente S. S. P. P. precatio est *turris David*, ex qua pendent mille *clypei*, (b) quibus tegimur contra omnigenos hostes: est *civitas refugii*, (c) qua tutamur contra subdolos orci insidias: est antidotum coeleste, quo muni-

(a) Psal. 2. v. 9.
(c) Josue 21. v. 36.

(b) Cantic. 4. v. 4.

munimur contra pestifera amoris proprii toxica: est pharos, quæ fido fide re latentes undique fyrtes detegit: est denique cynosura, quæ securo tramite ad portum ducit. verbô: integram malorum iliadem hæc sola fugat, retunditque.

Præterea (ut ex primo hujus capituli paragrapho abunde liquet) nullus in virtute profectus, exiguus animarum fructus, periculum propinquum excidendi gratia & vocatione religiosa, ejus generis mala sunt, quæ solo sui metu cœli studiosum summo terrore percellunt. Hunc autem trifaucem Cerberum sanctior Hercules meditatio domat, & è medio beata promulside tollit. Hujus enim ope exorantur illa auxilia, sine quibus nec propria virtus, nec aliena salus obtinebitur: nec lapsus in gravia, nec jactura religionis vitabitur.

Denique quàm magnum sit malum mentis tepor, quàm horrendum ac ingens monstrum, affatim constat ex

Partis

Partis primæ Capite 2do. Is enim est illa *tinea*, quæ ipsum non rarò vitæ æternæ filum in ipsa etiam veste religiosa *corrodit*; (d) is est illa *vulpes*, quæ *demolitur vineam animæ*, (e) & ipsa pietatis fundamenta subruit: is est illud dæmonium, quod hominem sæpe in ignem lasciviæ, crebrò in aquam desperationis præcipitem agit, & non nisi difficillimè *curatur*. (f) Nihilominus licèt *orcina hæc pestis verè nobis efficiatur in Satan*; (g) ex eo tamen dæmonum genere est, quod, resistente Christo, *ejicitur per orationem*; (h) adeò potens hæc est.

Proin si *tristatur aliquis vestrum*; *oret*: (i) si tentatur, *repet, turbatur*; *oret*: si in virtute progredi, & certam *facere suam vocationem & electionem cupit*; (l) *oret*; sed reverenter, ferventer, constanter *oret*; & præsens malis *remedium certò inveniet*. Id nobis

Pars II.

E

ipse

(d) Matth. 6. v. 19. (e) Cant. 2. v. 15.
 (f) Matth. 17. v. 15. (g) 2. Reg. 19. v. 22.
 (h) Matth. 17. v. 19. (i) Jacob, 5. v. 13.
 (l) 2. Petr. 1. v. 10.

ipse Christus per Matthæum scripto promittit his verbis : *petite, & dabitur vobis : querite, & invenietis : pulsate, & aperietur vobis. Omnis enim, qui petit, accipit : & qui querit, invenit : & pulsanti aperietur.* (m) Quid expressius dici, quid amplius promitti, quibus verbis efficacitas orationis melius exprimi potuisset ?

O quàm rigida igitur ratio à nobis olim reddenda erit, tam facili remedio à tot malis eximere nos potuisse, idque ex mera socordia desides omis- sisse ! Quis ægrotus, pauper, captivus preces intermitteret, si illis ægritudi- nem, inopiam, vincula à se repellere posset ? Quæ hæc ergo nostra est ve- sania ? quod hac ipsa panacea solùm tunc uti pigremur, cùm agitur de pel- lendis animæ malis ; & quidem nos pigremur, qui in sanando corpore tam seduli sumus.

Quæ hæc inertia ? *in piscina Jeroso- lymitanæ ripa stetit, (n) penes fon- tem*

(m) Matth. 7, v. 7. & 8. (n) Joah. 5, v. 25

tem sapientia fedisse, (o) sub arbore vite cubasse, (p) id est, omnia meditando subsidia ad manus prompta habuisse; & nihilominus hoc exercitium neglexisse; idque neglexisse ex pura puta desidia, nemine prohibente, quin imò conscientia & obedientia ad orandum urgente. O Meditatio! ô efficax contra omnes animi morbos pharmacum! quam serò propria tibi decora agnovi, quam parum æstimavi, amavique! Sed deinceps *sponsabo te mihi in sempiternum*; (q) dotis loco intellectum & voluntatem æterno tibi jure mancipio. Posthac curarum tu prima, tu mentis ocellus eris.

II. Oratio non contenta fugasse mala, orantem insuper sublimibus ditat bonis. Inprimis intellectum tantis tamque eximiis illustrationibus illuminat, ut solis instar pelluceat. Nam animam, constanti fervore commendationi se impendentem, Rex cœlestis sua quasi manu arreptam *introducitur in* II.
Accumulat gratias, luminibus & deliciis animam complendo.

E 2

cella-

(o) Prov. 18. v. 4. (p) 4, Esdr. 8, v. 52
(q) Osce 2, v. 18.

cellaria sua; (r) ubi sunt omnes thesauri
sapientia & scientia absconditi. (s)

Ibi eam immittit in omnes divitias
plenitudinis intellectus, & in agnitionem
mysterii DEI Patris & Jesu Christi;
(t) manifestando ei mira luminis cla-
ritate divinarum perfectionum incom-
prehensam pulchritudinem, Hominis-
DEI eminentes prerogativas, sapien-
tissima Providentiae consilia, aliaque
Theologiae mysticae & asceseos arcana,
quibus comparata naturalis scientia etiam
vastissima teste Augustino ignorantia
est. (u)

Testes nobis sunt Sancti Franciscus,
Theresia, Felix, & Nicolaus à rupe;
nec non Rodericius, Ximenez, Aegi-
dus aliique plurimi, qui, licet litera-
rum rudes, tamen sola illa, quam ex con-
templatione hauserant, coelestium no-
titia omnes theologos ingenti intervallo
superarunt. Nempe surgunt indocti,
& rapiunt caelum, intima ejus adita
medi-

(r) Cant. 1. v. 3. (s) Coloss. 2. v. 3.
(t) Coloss. 2. v. 2. (u) Confess. lib. 11. cap. 4.

meditandi arte penetrantes; & nos cum doctrinis nostris volutamur si non in carne & sanguine, (x) saltem in tepore, quem distractus nugis animus precationis hora toto corpore exhalat. Unde fit, ut eo ipso tempore, quo oritur Dominus super alios, nos operiant tenebrae & caligo: (y) ut in schola virtutis stupores simus, qui in aliis magni nobis doctores videmur.

O miser! quid prodest ingenium per omnes doctrinas agile, si in doctrina pietatis erres? (z) Edic: si scires totam bibliam exterius, & omnium Philosophorum dicta, quid totum prodesset, cui cognitione si careas? (aa) Si scires omnia, quae in mundo sunt, quid te juvaret coram DEO, qui te judicaturus est ex facto? (bb) & solum interrogaturus, quae bona feceris, non quam multa sciveris? Profecto melior est humilis rusticus, qui DEO servit, & anus, quae bene orat, quam superbus philosophus,

E 3

phus,

(x) Aug. Confess. l. 8. cap. 8. (y) Isa. 60. v. 2. (z) Aug. Confess. l. 4. cap. 16. (aa) Lib. de imit. Christi. l. 1. c. 1. (bb) Idem l. 1. c. 2.

phus, qui se neglecto, cursum cæli considerat; (cc) cùm unica, quæ considerando acquiritur, superna cognitio humanam omnem sapientiam immensum antecellat; & animam longè magis satiet, quàm omnium artium cyclopadia.

An non ergo stultitia est, tot dies & hebdomadas, tot menses & annos literis profanis cum detrimento valetudinis consecrare; & acquirendæ sanctorum scientiæ, qua sola beati effici-mur, nec horulam rite impendere; quin imò & hanc subin suffurari, ut studiis literetur? Nec dicas, id te agere, ut aptum reddaris instrumentum augendi honoris divini; nam, docente Apostolo, *DEUS idoneos nos faciet ministros novi testamenti non litera sed spiritu; litera enim occidit, spiritus autem vivificat.* (dd) Ergo similia prætexendo splendide mentitur iniquitas sibi. (ee) O fons Solis! (ff) oriatur tandem lux.

(cc) Idem l. I. c. 2. (dd) 2. Cor. 3. v. 6.
 (ee) Psal. 26. v. 12. (ff) Jos. 18. v. 17.

Lux tua his tenebris nostris! (gg)
Sed hæc de luminibus, quibus medi-
rans illustratur, strictim delibata suf-
ficient.

Quid verò dicam de consolationi-
bus, quibus mens precandi avida per-
funditur? *si linguis Angelorum loquar,*
(hh) eis explicandis par non ero. Sunt
enim *manna absconditum, quod nemo*
scit, nisi qui accipit. (ii) Nam oran-
tis non rarò animus (secundùm il-
lud DEI promissum: *letificabo eos in*
domo orationis) (ll) tanto divinæ dul-
cedinis diluvio inundatur, ut jure ab
Augustino vocetur aula gaudiorum,
paradisus voluptatis, mare suavitatum;
cui anima, Numine ebria, & oblita
humani portûs, naufraga lubens inna-
tat. Id se expertos fatentur Antonii,
Francisci, Ignatii, Xaverii aliiq̃ue sine
numero, qui unanimi voce testantur,
omnes in unum congestas sensuum,
carnis & appetituum illecebras abstin-
thium

E 4

thium

(gg) Isa. 58. v. 10. (hh) 1. Cor. 13. v. 1.
(ii) Apoc. 2. v. 17. (ll) Isa. 56. v. 7.

thium fore, si vel uni guttulæ vasti illius deliciarum oceani conferantur.

Ita est, ô suavissime DEUS! *meliora sunt ubera tua vino*, (mm) quod fallaci poculo propinat dæmon. Lac enim coelestis solatii dulcitudine sua omne nectar hujus mundi eminenter superat. Ad experientiam provoco. O mortales! solum *gustate, & videte, quàm suavis sit Dominus*. (nn) Rei experimentum vos ipsi capite, & certus sum, quia etiam vos cum Jessæo Vate exclamabitis: *quàm magna est multitudo dulcedinis tuæ Domine, quàm abscondisti timentibus te!* (oo) etiam vos cum Tertulliano affirmabitis, *dulciores esse lacrimas pœnitentium gaudiis theatrorum;* (pp) & cum Augustino mirabimini, *tam suave subito factum esse, carere suavitatibus nugarum.* (qq) O nos igitur insensatos! qui relicto fonte vivo cisternas nobis dissipatas fodimus;

(mm) Cant. 1. v. 1. (nn) Psal. 33. v. 9.
 (oo) Psal. 30. v. 20. (pp) Lib. de pœnit.
 (qq) Lib. 9. Conf. cap. 1.

dimus; qui æthereum hoc manna nau-
seantes, Ægypti cepas esurimus.

An non enim (ad humanæ rationis
tribunal appello) an non insania est?
huic prodromo jucunditatum celo
nuntium mittere ob . . . (vah! pudet
eloqui:) ob somniculosam, . . . (ô fide-
ra occulite radios!) ob probrosam &
inquietam in lecto moram, cujus nos
vigiles pudet; ob blandimenta gulæ,
& hominum commercia, quæ non
nisi gravedinem corpori, & fastidia
menti creant.

Enimvero vecordes sumus, qui
gemma cum vitro, pro felle mellis
favum commutamus. Hujus demen-
tiæ ô quoties & ego reum me feci!
DEUS tu scis insipientiam meam! (rr)
Sed tandem meliora. Inposterum de-
vota Diris illa sit actio, sepulta tene-
bris illa delitescat scientia, amarore in-
ficiatur illa voluptas, ob quam lumi-
nibus & deliciis per meditationem ob-
tinendis à te privari merebor.

E § III. Deni-

(rr) Psal. 68. v. 6.

III.

Perficit
animas
virtutum
copia, & que aqua;
charisma-
tum excel-
lentia.

III. Denique oratio variis mirisque modis perficit animam. Inprimis sicut malè orans est *velut hortus abs-* copia, & que aqua; (ss) sic bene orans erit sicut hortus irriguus, (tt) omnigenis virtutibus florens: erit sicut oliva fructifera, (uu) & tanquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, (xx) supernis fructibus dives. Nulla enim re nos amplius in sanctimonia proficere quàm meditando arte, Chryso- stomi opinio est; (yy) cùm hæc sit ejus generis adjumentum, sine quo perfectio nunquam acquireretur, & quocum ea certò obtinebitur.

Rationem subdit idem Præsul, dicens: *tales enim cum DEO commercium habent; hinc sancti non esse nequeunt.* (zz) Nam, si is (ut vaticinatur regius Psaltes) qui cum sancto, innocente & electo familiaris versatur, pariter *sanctus, innocens, & electus erit;* (aaa) quantò magis ille *immaculatus* audiet, qui

(ss) Isa. I. v. 30. (tt) Isa. 58. v. 11. (uu) Ps. 51. v. 10. (xx) Ps. I. v. 3. (yy) Chryf. hom. de orat. in illud. Ps. 7. confitebor. (zz) Idem lib. I. de orando DEUM. (aaa) Ps. 17. v. 26.

qui cum ipsa Sanctitudinis infinitate quotidiana consuetudine conjunctus vivit.

Quid ergo mirum, quod ejusmodi mens æmulo nifu participet de amore Seraphinorum, & Cherubinorum intelligentia: de constantia thronorum, & Potestatum fortitudine: de obedientia Archangelorum, & Angelorum puritate; seque nil tale suspicantem variis animi dotibus ornatam stupeat? ita ut se respiciens jure glorietur: *venerunt mihi omnia bona pariter cum illa,* (bbb) nempe cum oratione, quæ virtutum abundantia præterea superadditæ excellentissima gratiarum charismata.

Nam per hanc *intellectus humanus fit verus sponsus primæ Veritatis; (ccc) illa maritat animam Verbo; estque verè spiritualis sanctique connubii contractus; imò complexus est, unum efficiens è duobus, idem velle, & nolle.* Insuper precandi studio addicti, numerantur à S. Bernar-

(bbb) Sap. 7, v. 11. (ccc) Guil. Avernens. l. 1. de Euch. Sect. 3. ex Bern. Tertull.

Bernardo inter cubicularios cœlestes, quibus concessa est aurea clavis ad ipsum cor DEI ejusque thesauros, ad quos eis omni hora liber accessus patet.

S. Joanni Climaco sunt suppare Angeli; quod enim est *angelorum opus in cœlis, eorum est occupatio in terris.* (ddd) Denique S. Bonaventuræ sunt, *velut acies castrorum ordinata, æquè terribiles orco,* (eee) qui ejusmodi Athletas aggredi timet, & vix tentare audet.

Quid? quod precatio eos quodammodo omnipotentes reddat; cùm, quod DEUS imperio, id orans prece possit. Nam ipsa petit, & accipit: quærit, & invenit: pulsat, & apertas reperit cœli portas; ipsa velut alter Jacob cum DEO per tristem hujus vitæ noctem luctatur, & amore apprehensum non antea dimittit, donec *aperiat manuum suam, & meditantem animam impleat omni benedictione.* (fff)

Ut

(ddd) Gradu. 28. (eee) Cant. 6. v. 3.
(fff) Psal. 144. v. 16.

Ut proin meritò exclamet S. Augustinus: *quid est oratione præclarior, quid vita nostra utilior, quid animo dulcius, quid in tota nostra religione sublimius?* (ggg) Et tamen (*obstupescite cæli super hoc, & porta ejus desolamini vehementer!*) (hhh) & tamen, quod dolendum, etiam religiosis non rarò nil minùs cordi est, quàm mente orare: pro nulla re minùs temporis habent, quàm pro meditatione: non est negotium tam vile, illecebra tam abjecta, gloriola tam futilis, cujus amore hæc exercitatio non omittatur, vel decurtetur, vel oscitanter peragatur.

Eximius Suarez maluisset suæ omnîs scientiæ jacturam facere, quàm omittere unicam ex illis septem horis, quas integras contemplationi quot diebus impendere consueverat. Daniel maluit in lacum conjici leonum, quàm consuetam sibi religionem vel semel præterire. Et nos ob somnum, languorem, studium, nugas, verbô: ob
res,

(ggg) Tract. de miseria Tom. 10. (hhh)
Jerem. 2. v. 12.

rès, quas vulgare puderet, præscriptam commentationis horam prætermittimus.

O quæ nostra olim confusio erit, cum noster precandi tempor cum Danielis fervore in extremo iudicii die coram universo orbe à Divino Iudice conferetur, ac sanctiori trutina librabitur. O Superi! Daniel aulæ minister, Regi intimus, ab orando severa lege prohibitus, tamen maluit honores, divitias, vitam in summum discrimen adducere, quàm vel unico die assuetam precem intermittere.

Et nos (ingemiscite ô custodes Angeli!) & nos ad meditandum tot titulis adstricti, omni impedimento liberi, quin imò iussi, nihilominus . . . Vah! hæret lingua . . . Et quidem non dignitatum aut opum, non vitæ servandæ gratia; sed ob nihil, ex mera pigritia, ob leve commodum, vanitatem, fumum . . . idque agimus, pro pudor! licet sciamus, quin & fateamur, hanc actionem præcipuum esse,

esse, imò necessarium beatitudinis obtinendæ adjumentum. Et hoc est, quod hujus neglectiois malitiam plurimum auget.

O Religiose, quicumque hujus exercitii incuriosus vivis, animæ, quæso, vires intende, ac seriò perpende, *quid & quis negligas.* En! quod calor est stomacho & aqua pisci, id meditatio est tibi. Sine hac mens tua cadaver religionis, phantasma pietatis, sentina vitiorum, orci ludibrium erit. Et tamen hanc tu nil curas!

Commentatio est nervus virtutum, est primarium disciplinæ ac Ordinis propugnaculum, quo subruto periclitatur gratia, vocatio, salus. Et nihilominus præfinita huic functioni hora tu stertis, & quidem hæc sciens stertis! *Nihil ex his, quæ per hanc vitam in pretio sunt, orationi præstat; (iii)* hanc enim *qui invenit, invenit thesaurum, (iii) cui omnia, quæ desiderantur, non*

(iii) Gregor. Nissen, de orat. Dom. (iii)
Eecl. 6. v. 14.

non valent comparari. (mmm) Hæc credis, & eam tamen crepundiis posthabes!

Et quidem tu posthabes, qui ideo sacræ militiæ nomen dedisti, ut septis monasterii inclusus, cœlestia expedi- tiùs contemplari posses: Tu, inquam, cui Ordinis statuta hanc exercitatio- nem tot legibus imperant: tu, qui ejus neglectæ detrimenta, & cultæ emolumenta intimè perspecta habes. Age, (ipsum te tui judicem volo) fa- tere, an non socordia hæc tua, rela- tis suprâ pœnis dignissima sit; cum & statûs conditio, & rerum cognitio omnem tibi excusationem adimat.

Præterea attende, obsecro, *quanta tibi sit concessa felicitas, quanta gloria sit attributa, posse fabulari cum DEO, cum Christo miscere colloquia, postulare, quod desideras, & obtinere, quod postu- las;* (nnn) & quidem illud obtinere, quod teste S. Bonaventura toti præ-
valet

(mmm) Prov. 3. v. 15. (nnn) Chryl. 1. 1. de orando Deum.

valet orbi ; idque posse in ipso S. S. Triados intimo conclavi , quacunque hora , toties & quamdiu tibi libuerit sine metu repulsæ , secundum illud : *petite , & accipietis.* An non ergo iners dementia est , divinum hunc favorem flocci facere ? O vilis argilla ! hanc tibi sortem invident doemones , gratulantur Beati , tibi concessam mirantur Angeli ; solum tu eam nil pensi habes !

Edic : si à Rege terreno ad familiare colloquium evocareris , an ire tardares ? En ! invitat te Rex regum & Dominus dominantium ; & accedere renuis ! per campanæ sonum cœlestis Sponsus animæ tuæ inclamat : *surge , propera amica mea , columba mea , & veni ;* (ooo) & surdum te fingis ! suos tibi thesauros is patulos offert , gratiarum aurariam manu prodiga pandit , modò ores ; & tamen nec istud à tuo tempore extorquere valet. O Seraphini facies vestras obductis alis velate , ne execrandam hanc incuriam , ac tam

Pars II.

F

enor-

(ooo) Cant. 2, v. 10.

enormem summæ rei contemtionem
intueri cogamini!

At oppones tritum illud: tempus
non habeo. Vah! effugium inane!
nempe ut garrias, ambules, ludas,
nugaris, dormias, & te recrees, tem-
pus abunde suppetit; ut verò de æter-
nitate, anima, DEO cogites, nec ho-
rula vacat. O vecors! ut bis quotidie
putridum ventrem plures etiam horas
fagines, tempus abundat; ut animam
immortalem brevi spatio sacra com-
mentatione reficias, tempus te deficit.
Sed cave, ne olim & gratia te deficiat.

O Divine Salvator! qui etiam Apo-
stolis precandi studium tanto verbo-
rum pondere commendasti, eodem
zelo, quo olim è templo Solymæo
ementes, & vendentes (ppp) ejecisti,
ex nostro pariter corde expellas, quid-
quid ibi tam necessarium & utile exer-
citiū turbat. Fuga somniculosum
languorem, evertit nugaces evagatio-
num *mensas*, confringe mendaces cu-
pidita-

piditatum cathedras ; fac , ut nostra meditatio deinceps talis sit , quæ ab illis *viginti quatuor Senioribus in phialis aureis* (qqq) offerri Divinæ tuæ Majestati mereatur ; da , ut orationis fervore succensi , neglectæ damna vitemus , & cultæ lucra sentiamus.

§. III.

De impedimentis & adjumentis bonæ ac fructuosæ orationis.

Cùm orandi hoc genus , de quo nobis sermo est , omnium Patrum judicio sit efficacissimum præsentissimumque subsidium perfectionis semitam giganteis passibus decurrendi ; mirum sanè est , plurimos nihilominus reperiri , qui , licèt pia quotidie commententur , tamen adeò parum corrigantur. Et , licèt virtutis regionem incolant , tamen iisdem semper vitiis scateant. Verùm ratio in promptu est : nempe non bene meditantur , & ideo nec emendantur. Huic igitur

F 2

malo